

No. 17
ANUL IV
30 IV 1935

Redacție și Administrație:
BUCUREȘTI
Calea Victoriei No. 8
TELEFON 3/5043

Victoria

16 PAGINI 2 LEI

Director și proprietar:
MARTON HERTZ

Redactor responsabil:
ST. FREMÂT

ZIAR COTIDIAN CU ULTIMELE NOUȚĂȚI ȘI ȘTIRI LITERARE

DUHOVNICUL + SATĂNEI

Gorka îl apucă de umeri, îl sgâlțâi, dar Ungurul continuă să doarmă dus (pag. 240).

CONTESA WALEWSKA

Amanta lui Napoleon Bonaparte

Când toți l-au părăsit pe marele geniu războinic al Franței, în clipele de trist exil de pe insula Elba, o singură ființă i-a rămas credincioasă, — o femeie: Contesa Leonora Walewska.

E mișcătoare până la lacrimi povestea de dragoste dintre cuceritorul lumii și trumoasa nobilă poloneză, care și-a sacrificat totul pentru acela care-i cucerise inima. O iubire mare, înălțătoare, care n'a ținut seamă de piedeci și despre care se poate zice că a înrăurit în mare măsură politica Europei.

Volumul 33 al Colecției „FEMEI CELEBRE“ redă pe larg acest roman de dragoste al cărui eroi au intrat în istorie.

Cartea se găsește la toate librăriile și chioșcurile de ziare, cu zece lei exemplarul.

Admiratorii lui

PANAIT ISTRATI

pot avea bustul său, în schimbul sumei de Lei 500
adresându-se

Editurii IG. HERTZ, București I, Cal. Victoriei 5

ROMANUL VIEȚII LUI COROIU

Prinderea vestitului bandit din codrii Moldovei a stârnit interesul întregii lumi. Presa de pretutindeni e plină de reportajii privitoare la omul în jurul căruia se țesuseră cele mai fantastice legende.

Odată cu întemnițarea lui COROIU, isprăvile sale ies la lumină tot mai mult și descrierea lor formează o narațiune unică în felul ei. Romanul vieții aceluia care a fost poreclit „SPAIMA MOLDOVEI“ a apărut astăzi în Vol. 20 al „Detectivului Săptămânal“ care se găsește de vânzare pretutindeni numai cu cinci lei exemplarul.

odihnim undeva prin pădure și ne vom întoarce mâine să dregem tingirile.

— Ce vorbă e asta? — făcu însă contesa. — De ce să plecați? Sau într'adevăr nu vă place aici?

— Ne place, prințesă — răspunse lăieșul — dar domnul Iakab, servitorul, a spus că vrem să furăm. Pentru ca să nu te temi că vom pune mâna pe ceva, plecăm și ne întoarcem mâine.

— Sunteți țigani, dar păreți oameni de treabă — zise contesa. — De aceea nu vă las să plecați. Mâncați și odihniți-vă unde vreți. Vă făgăduiesc să vă dau eu însămi de lucru, pentru o săptămână întreagă.

Țiganul începu o serie nesfârșită de mulțumiri și binecuvântări, apoi se așază cu tovarășii săi să mănânce chiar acolo, în fața ferestrei, pentru ca, după cum spunea el, și inima bună a contesei să se bucure de bucuria lor.

Și mâncară țiganii cu poftă, iar după ce mâncară, unul din ei scoase un fluier de la brâu și începu să cânte cu atâta foc și atât de dulce, de o podidiră lacrimile pe contesă.

Cine ar putea spune ce amintiri îi treziseră trilarile fluierului, cine știe ce doruri îi răscolise melodia plângătoare și duioasă a țiganului!

Destul că, atunci când țiganul lăsă fluierul din gură, contesa își șterse lacrimile și întreabă cu glasul sugrumat de năvala simțimentelor trezite:

— De unde știi să cânti din fluier atât de frumos, omule?

— Să-l auzi cum cântă din gură, domniță! — se amestecă atunci în vorbă lăieșul cel mai voinic și mai vorbăreț. — Numai că, să-mi fie cu iertăciune, i-o fi gâtul cam uscat... Dar dacă i-ați da un păhărel de vin, v'ar cânta de nu l-ați mai uita toată viața. Nu-i așa, Iancio?

Cel cu fluierul dădu din cap și zâmbi nătâng.

Contesa pricepu și-și îndreptă capul spre locuințele servitorilor. Aceștia se culcaseră însă, sau cel puțin așa se părea, căci nicio lumină nu se mai

zărea din spre partea unde erau odăile lor.

Dar contesei îi plăcuse prea mult cântecul țigănului, care mai ales în starea ei sufletească, îi mersese drept la inimă, astfel că voia cu tot dinadinsul să-i dea vin, ca să-l mai audă cântând și din gură.

De altfel era știut în tot satul că soției lui Torockay îi plăcea muzica grozav. Poate că auzișeră și țiganii despre asta și voiau să-și arate mulțumirea pentru bunătatea ei, cântându-i mai cu foc decât oricui.

Așa dar, contesa se ridică de lângă fereastră și, făcând țiganilor un semn, dispăru în casă.

Indată după plecarea ei, lăiețul cel înalt se apropiă de tovarășii săi și le spuse ceva în șoaptă.

Aceștia dădură din cap, în semn că au înțeles.

După câteva minute se înapoiă și contesa. Însă nu veni cu nicio sticlă, după cum nădăjduseră țiganii, de sigur.

— Credeam că voi găsi în sufragerie ceva vin însă nu este nicio picătură — zise ea. — Dar uite, aici sunt cheile pivniței. Să coboare careva din voi și să scoată pentru fiecare câte o sticlă cu vin.

Țiganul cel înalt nu așteptă să fie rugat, ci se și repezi la fereastră și luă cheile.

— Știi unde este pivnița?

— Nu știu, domniță, sărut mâna! Dar o găsesc eu, după miros!

Contesa râse și zise:

— Nu e departe. Ia-o la dreapta și după câțiva pași vei da peste ea. De altfel — fruntea contesei se întunecă deodată — lângă ușa pivniței vei întâlni un om care stă de veghe. Intreabă-l pe el și-ți va spune.

Țiganul dădu din cap și dispăru în noapte...

32. — Țiganul cel înalt.

Plecând de lângă tovarășii săi, lăiețul se îndreptă cu pași grăbiți spre locul arătat de contesă.

În curând și ajunse în dreptul ușii solide de stejar ce ducea în beciul plin cu vinuri scumpe al contelui Toroczky.

După cum îi spusese stăpâna conacului, alături de ușa pivniței zări un om, care la apropierea lui sări în picioare și întinse spre el ceva lung și subțire.

Țiganul mai făcu câțiva pași, apoi se opri și zise cu glas tremurător:

— Lasă pușca, sărut mâinile, domnule, că eu nu sunt hoț și nici alt soi de răufăcător. Măria Sa contesa m'a trimis să scot trei clondire de vin din pivniță, fiindcă vezi d-ta, domniile servitori s'au culcat.

— Tu ești, cioară? — făcu necunoscutul cu pușca, batjocoritor. — Mânca-te-ar iadul să te mănânce, dar cum crezi tu că mă poți lega pe mine la gard, într'un chip atât de prostesc? Contesa te-a trimis pe tine, un țigan să scoți vin din pivniță? Hahaha! Ai venit să ciordești, baragladină! Dar de data asta ți s'a înfundat!

— Nu mi s'a înfundat, domnule cu pușcă — răspunse însă lăieșul — fiindcă n'am venit să ciordesc. Încio, tovarășul meu i-a cântat după focul inimii și Măria Sa vrea să ne cinstească.

— Cântecul baragladinei l-am auzit și eu și drept să-ți spun, cântă frumos cioara, că și mie mi s'a dus la inimă — făcu necunoscutul. — Dar tu te-ai furișat de lângă tovarășii tăi și de lângă doamna contesă și ai venit să furi, ticălosule!

— Dacă nu mă crezi, vino cu mine la Măria Sa și s'o întrebăm!

Omul rămase câteva clipe pe gânduri, apoi zise:

— Bine! Ia-o înainte și eu voi veni după tine. Dar să nu te apropii de mine, că nu mai vezi soarele răsărind.

Țiganul porni înainte și necunoscutul după el. Cei doi se înapoiară în fața ferestrei, unde firește că contesa Toroczky întări spusele lăieșului.

Clătinând din cap, căci așa ceva nu se mai în-

tamplase la conacul lui Toroczka, pușcașul se întoarse cu țiganul la pivniță și îl lăsă să pătrundă înăuntru pentru a lua cele trei sticle cu vin.

Țiganul coborî treptele și, scăpărându-și amnarul, aprinse una din făcliile care erau așezate pe pereți, anume pentru a lumina beciul, când servitorii veneau să scoată vin pentru stăpânul lor.

După ce-și roti ochii prin pivniță, lăiețul se îndreptă spre un colț, unde erau întinse în nisip, culcate, sute și mii de sticle cu vin de Tokay. Luă trei din ele, apoi se uită iarăși în jurul său, — de astă dată cu oarecare înfrigurare.

Când se încredință că nimeni nu-l vede și că omul cu pușca rămăsese sus, scoase repede din buzunar un briceag, și destupă una din sticle. Apoi vârî mâna în sân, luă de acolo un pachetel mic de hârtie și-l desfăcu.

La slabele raze ale făcliei, ieși la iveală, pe hârtie, ca un vârf de cuțit de praf alb, pe care lăiețul îl turnă în sticlă băgând bine de seamă să nu se piardă niciun firicel din el. Pe urmă scutură bine sticla și o astupă din nou.

Sticla cu praful alb o așază sub brațul stâng, pe celelalte două sub brațul drept, stinse făclia și porni în sus pe scări.

Când ajunse iarăși în curte, închise ușa pivniței și se făcu că nu nimerește să încuie broasca.

În realitate, însă, întârzia anume și trăgea cu ochiul spre necunoscutul cu pușca în mâini.

— Pune sticlele jos, baragladină! Nu vezi că din pricina lor nu poți încuia pivnița? — strigă omul, înciudat.

— M'am gândit eu la asta, domnule pușcaș — răspunse țiganul — dar prea e întunerec și mi-e teamă să nu le răstorn cu piciorul. Și tare ar fi păcat, căci vezi d-ta, mi se pare că vinul e de Tokay... Cu așa ceva nu ne întâlnim noi în fiecare zi!

— Cioară blestemată — făcu atunci omul. — Ai luat sticle de Tokay, hai? O să vă stea în gât

bunătate de vin, faraonilor, că așa ceva nu este pentru voi!

În vreme ce spunea acestea, omul cu pușca se apropie de ușa pivniței și ajută țiganului să încuie. Apoi îi luă de sub brațul stâng — cel care era mai aproape de el — sticla cu vin și se uită la dânsa, cu ochi strălucitori.

Cunoștea el chiar și numai după forma sticlelor vinurile stăpânului său și de aceea, zise cu vădit necaz:

— Firește că e Tokay! Cum dracu' de s'a priceput un lăieț ca tine să aleagă tocmai vinul cel mai bun.

— Nu m'am priceput, domnule, sărut mâna! — făcu țiganul, umil. — Dar vezi că pe semne că mai avem și noi, țiganii, câteodată un pic de noroc. Dar spune-mi, sărut mâna, de ce păzești d-ta pivnița cu pușca în mână?

— Asta nu e treaba ta, baragladină! — se răsti paznicul.

— Ai dreptate, sărut mâna! — făcu țiganul. — În noaptea asta treaba mea este să beau vin de Tokay. Dă-mi sticla, domnule, să mă duc, că tovarășilor li se va fi uscat gâtulejul de când tot așteaptă.

Paznicului, însă, nu-i prea venea să se despartă de sticlă. Tokay era vinul cel mai bun, cel mai scump și-l râcăia cumplit la inimă că niște țigani puteau să bea trei sticle, deodată, în vreme ce până atunci lui nu-i fusese dat decât să soarbă cele câteva picături ce rămâneau uneori pe fundul paharului contelui.

De aceea, Ungurul zise:

— Ascultă, țigane! Voi aveți trei sticle pline. Lasă-mă să trag și eu măcar o înghițitură. Îți voi spune apoi ceva ce te va face să câștigi multe parale, chiar mâine.

— Să câștig parale? — exclamă țiganul, prefăcându-se cuprins deodată de lăcomie.

— Da, să câștigi parale!

— Și ce să fie aia?

— Ți-oiu spune după ce oiu gusta și eu vinul de Tokay!

— Dar nu mă păcălești?

— Dacă te-oiu păcăli, să mă spui doamnei contese.

— Să te spun?... Bine, boierule! Scoate dopul și trage-i o dușcă. O să-i dau lui Iancio sticla începută!

Paznicul nu așteptă să-i se spună de două ori. Cât ai clipi din ochi își scoase briceagul, legat cu o

curelușă de brâu, scoase dopul și duse sticla la gură.

Țiganul se uita la el, cu ochi strălucitori de bucurie. Ai fi zis că ceva ascuns îi izbutise mai bine decât nădărduse el însuși.

În sfârșit, când socoti că paznicul a băut deajuns, îi apucă sticla din mâini și zise:

— Destul.. destul, boierule, că nu mai rămâne nimic. Acum spune-mi, cum pot câștiga mâine multe parale?

Ungurul plescăi din limbă, de plăcere, se uită cu jînd la sticla pe care i-o luase țiganul și, după

ce își linse și mustața, zise:

— Ascultă, țigane! M'ai întrebat adineauri, de ce păzesc pivnița. Ea nu păzesc pivnița, ci un câine de Valah, care este închis aici, alături. Valahul a cesta este osândit de domnul conte, să se lupte mâine cu un taur.

— Să se lupte cu un taur? Dar ce o mai fi și asta?

Paznicul îi istorisi tot ceea ce știa el despre lupta ce urma să aibă loc a doua zi și adăugă:

— Acum vezi tu, țigane, se poate întâmpla ca taurul să nu fie deajuns de furios, cu toate că de trei zile nu i s'a dat nimic de mâncare și este ținut într'un grajd întunecos. Voi, țiganii, sunteți dați dracului și știți să născociți câte în lună și în soare. Găsește ceva care să întărească taurul cât mai grozav și domnul conte o să te răsplătească împărțite.

— Bravo, Ungurico... Iartă-mă, iartă-mă, domnule pușcaș... boierule! Hahaha, am și găsit mijlocul de a întări taurul, de să mi-l facă bucățele pe Valah!

— Și ce să fie aia? — întreabă Ungurul, curios.

— Apăi asta nu-ți spun, că atunci o faci dumneata, boierule, și Gorka nu mai câștigă nimic. Sărut mâna, domnule paznic, sărut mâna, că mi-ai spus asta! Dumnezeu să te țină... așa cum vreau eu! Să vezi ce o să rădă Măria Sa contele și oaspeții săi! Sărut mâna!

Și țiganul dădu să plece. Paznicul îl apucă, însă de mâneacă și-i zise:

— Stai, țigane! Eu te fac să câștigi parale și tu nu-mi dai nici măcar să mai trag o înghițitură? La drept vorbind, ai putea să-mi dai mie sticla începută.

Țiganul se gândi puțin, apoi întinse Ungurului sticla și zise:

— Așa e! Se cade să-ți las sticla. Ia-o. Am să spun tovarășilor că una am spart-o!

„Dar eu nu pricep un lucru de ce trebuie să-l pă-

zești d-ta, boierule, pe câinele de Valah? Nu sunt paznici destui în jurul conacului?

— Așa a vrut domnul conte, țigane. Și la drept vorbind, conacul nu prea e păzit, căci n'are de cine să fie păzit. În fața porții celei mari stă doar un argat. Incolo ne păzesc zidurile.

— Și atunci de ce a pus domnul conte om în fața temniței Valahului? — întrebă mai departe curiosul lăieț. Sunt iobagi prin conac și-i era teamă ca vreunul din ei să nu dea drumul prinsului?

— Noaptea nu-i picior de Valah la conac! Dar îți spun că așa a vrut domnul conte și nu mă mai plictisii! Cară-te de aici, că te așteaptă doamna contesă.

— Ai dreptate! — făcu țiganul și dădu iarăși să plece. Își mai aduse însă aminte de ceva și, întorcând capul, zise:

„Mi-e milă de d-ta, boierule, că pentru un blestemat de vierme, trebuie să stai aici până în zorii zilei.

— S'o crezi tu, țigane, că stau aici. La miezul nopții vine Iakab să mă schimbel!

Paznicul nu se mai sinchisi apoi de țigan, ci își duse la gură sticla cu Tokay.

Țiganul se îndepărtă. Dar toată bucuria ce i se putuse citi până atunci în ochi, dispăruse ca prin farmec, de îndată ce auzise că la miezul nopții Iakab va veni să-l schimbe pe paznic din postul de sentinelă a celui osândit la moarte.

El își îndreptă privirile posomorîte spre cerul plin de stele și, după așezarea astrilor cerești, căută să-și dea seamă cam cât mai era până la miezul nopții.

Din felul cum era așezat pe cer Carul Mare — ceasornicul fără greș al tuturor celor ce nu-și puteau plăti luxul unui ceas de buzunar — țiganul recunoscă că până la miezul nopții mai era cel mult, o jumătate ceas.

— O jumătate ceas! — mormăi țiganul, înapoiându-se la tovarășii săi. — Oare va fi deajuns? Sau

ghinionul bietului om va voi ca blestematul acela de Iakab să schimbe paznicul mai înainte ca...

Țiganul își întrerupse firul acestor gânduri, deoarece între timp ajunsese în fața ferestrei.

33. — În vreme ce lancio cânta...

Lancio, țiganul care știa să cânte din fluier și din gură, atât de duios și cu atâta foc, stârnise iarăși lacrimi în ochii întristatei contese, prin cântecele sale de jale. Numai o inimă de piatră nu s'ar fi înduioșat de felul cum știa să cânte țiganul, numai un suflet lipsit de orice simțiminte omenеști n'ar fi rămas impresionat de trilurile măiestre ale fluierului său!

Și cânta țiganul, cânta fără întrerupere, de parcă pieptul i-ar fi fost de aramă că nu obosea, iar gândurile contesei se cufundau tot mai mult în visarea fericirii de care soarta nu-i făcuse parte.

Atât de pătrunsă era biata contesă de lumea pe care melodiile țiganului o înfiripa înaintea ochilor minții ei, încât aproape că ea nici nu mai trăia pentru lumea de afară, pentru lumea ce o înconjura și nu mai vedea decât lumea neadevărată a ceea ce ar fi dorit să fie și n'a fost.

Visa, într'adevăr, cu ochii deschiși, visa fără să doarmă. Și visurile acestea sunt mult mai năucitoare decât cele din starea de somn, te prind în mrețele lor mult mai puternic.

De altminteri numai astfel se poate lămuri împrejurarea că Gorka, țiganul cel înalt, se ridicase de lângă tovarășii săi, fără ca întristata contesă să bage de seamă, fără ca ea să-l vadă cum se îndreaptă spre locuințele servitorilor.

Ca și când această dispariție a tovarășului său ar fi fost foarte firească, lancio cântă mai departe și contesa urmă să viseze sub vraja melodiilor lui.

În timpul acesta Gorka se îndepărta tot mai mult de dăra de lumină ce se furișă pe fereastra la care

ședea stăpâna conacului. Când făcu însă vreo sută de pași prin întunerec, el schimbă direcția și apropiându-se de poartă, trecu de departe prin dreptul ferestrei.

După purtarea țiganului, după felul cum căuta să se țină mereu în umbră, ai fi jurat că el se îndreptase la început spre locuințele servitorilor numai spre a păcăli eventual pe contesă, dacă aceasta l-ar fi văzut. Adevărata lui țintă nu părea însă aripa dreaptă a conacului, unde locuia servitorimea, ci tocmai cea opusă, cea din stânga, unde se găsea pivnița cu vinuri și unde paznicul îl veghea pe cel osândit la moarte.

Când ajunsese destul de departe de conac, Gorka putu să treacă prin fața contesei fără ca aceasta să-l zărească.

Sub scutul întunerecului se îndreptă apoi cu pași hotărâți spre pivniță.

Nu se opri, însă, nici la pivniță, ci trecu mai departe, până când ajunsese la locul, unde cu o jumătate ceas mai înainte stătuse Ungurul care-l păzea pe prizonier.

Dar ce se făcuse paznicul? Unde dispăruse? Cum de îndrăsnise el să calce porunca asprului său stăpân, părăsind postul ce i se încredințase?

Și ce avea de gând țiganul să facă? Voia să-l descopere, luându-se după urmele lui, de se uita acum pe jos, pe lângă zid?

Nu urmele paznicului le căuta țiganul, ci pe paznic însuși și-l și găsi, dormind dus, cu pușca scăpată din mâini, în fața ușii prizonierului pe care trebuia să-l păzească.

Gorka îl apucă de umeri, îl sgâlțâi, dar Ungurul continuă să doarmă dus. (Coperta).

Țiganul ridică sticla de Tokay, care zăcea lângă adormit și o întoarse cu gura în jos. Nicio singură picătură nu mai curse însă din sticlă.

— Slavă Domnului că a băut tot! — murmură țiganul. — Altfel, praful de somn și-ar fi făcut efectul mai târziu și între timp putea să vină ticălosul

acela de Iakab, cu care n'aş fi scos-o la capăt atât de uşor! Se vede însă că Dumnezeu a vrut cu tot dinadinsul să mă ajute de astă dată, căci totul a mers mai uşor decât mă puteam aştepta. Cine şi-ar fi închipuit că milostiva contesă o să-mi dea cheile pivniţei, astfel încât să nu mai fiu nevoit să mă folosesc de vinul pe care l'am adus cu mine, în desagă, uşurându-mi în felul acesta într-un mod neaşteptat apropierea mea de paznic?

„O, dacă Dumnezeu m'ar fi ajutat tot astfel şi atunci când a fost vorba de mine, de regăsirea nefericitei mele Ilinca!

Ilinca?!... Da, numele frumoasei copile îl rostise țiganul, fiindcă el nu era nimeni altul, decât Coriolan Cristior, iar ceilalți doi tovarăși ai săi erau Horia și Cloșca.

Aflând de moartea cumplită la care-l osândise Toroczka pe nefericitul, ce nu se lăsase să fie împuns de taur, Coriolan jurase să-l salveze pe condamnat. Și după multă chibzuială, el își ticlui planul de salvare, bizuindu-se pe minunatul dar de a cânta din gură și din fluier pe care îl avea Nicolae Ursu, și din pricina căruia Moții îl și porecliseră „Horia” adică cel ce știa să „horească”, să cânte.

Cunoscând și el dragostea de muzică și melancolia contesei Toroczka, Coriolan plănuiise să pătrundă la conac — de unde știa că lipsește contele — sub înfățișarea unui țigan, tot drept țigan dându-se și ceilalți doi prieteni ai săi. El hotărâse apoi ea, după ce vor izbuti să ajungă în fața contesei, Horia să înceapă să cânte și în vreme ce contesa avea să fie prinsă de cântecele lui Horia, el să se apropie de paznicul prizonierului și să-l îmbie cu un pahar cu vin, în care, pe întunec, i-ar fi fost uşor să toarne praful de somn, pe care și-l pregătise mai dinainte.

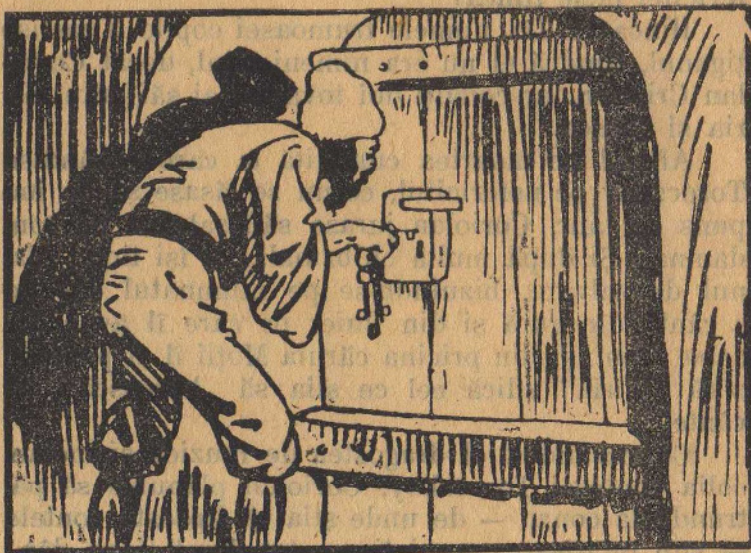
Am văzut, însă, că, într-adevăr, de astă dată Cel de Sus îl ajutase pe voinic mai mult decât ar fi putut nădăjdui el însuși.

Acum paznicul zăcea, dormind dus, la picioarele lui Coriolan, care nu mai trebuia decât să deschidă ușa temniței și să dea drumul nenorocitului.

Chiar și în această privință soarta îl favorizase.

Coriolan bănuise că printre cheile pe cari i le dăduse contesa, spre a deschide pivnița, se găsea și cheia beciului, în care era ținut prizonierul.

Inapoiându-se deci cu sticlele, „țiganul“ făcuse cheile uitate și contesei nu-i trecu prin minte să-i le ceară.

În felul acesta el nu mai trebuia acum nici măcar să se trudească să spargă broasca ușii, ceea ce ar fi putut să facă sgomot.

Firește că mai rămânea încă o primejdie: Iakab, care trebuia să vină din moment în moment, spre a-l schimba din post pe cel ce fusese paznic până la miezul nopții.

După așezarea stelelor, miezul nopții trebuie să fi sunat, astfel că voinicul era nevoit să se grăbească grozav, dacă voia să nu fie prins asupra faptului.

Dar avea nădejdea că Dumnezeu, care-l ajuta-

se cu atâta neprecupețire până atunci, nu-l va părăsi tocmai la sfârșit.

Cu mâini înfrigurate Coriolan începu să vâre cheie după cheie în broască, până când o găsi pe aceea care se potrivea.

Pătrunse apoi fără zăbavă în beciu și, încet, ca să nu fie auzit de afară, zise:

— Aroane... Aron Corniță, unde ești?

Nimeni nu-i răspunse însă și, atunci, Coriolan, mai înaintă câțiva pași prin întunec și strigă pentru a doua oară, acum ceva mai tare, numele celui osândit.

Dar nici de astă dată prizonierul nu dădu vreun semn de viață.

Imprejurarea aceasta i se păru ciudată voinicului. Dacă nu l-ar fi văzut pe Ungur stând de pază în fața ușii, ar fi crezut că prizonierul fusese mutat în altă parte sau că ticălosul conte îl și ștersese din rândul celor vii.

De aceea, Coriolan înaintă și mai mult în pivnița ce ținea loc de temniță nefericitului osândit și strigă pentru a treia oară:

— Aron Corniță, dacă te-ai ascuns pe undeva și ochii mei nu te pot zări, din pricina întunecului ieși la iveală, căci cel ce-ți vorbește îți este prieten și nu dușman.

De astă dată ceva se mișcă în fundul pivniței, apoi o voce morocănoasă întrebă:

— Ce prieten poate pătrunde până în temnița celui osândit? Numai oamenii contelui pot avea cheia închisorii mele, iar oamenii contelui nu sunt prietenii mei.

— De data aceasta cheia închisorii tale a încăput, pentru câteva minute, în mâinile unui prieten — răspunse Coriolan. — De altfel, îți vorbesc în graiul nostru românesc și, asta trebuie să-ți fie destulă cheazășie. Am venit să te scap, să te scot de aici!

La aceste cuvinte ale voinicului răspunse un hohot de râs batjocoritor.

— Ai venit să mă scapi? — întreabă osânditul.
— În schimbul cărui preț? Să mă lepăd de credința strămoșească, să mă fac Ungur, să-mi vând frații? Dacă cu asemenea gânduri ai venit la mine, atunci pleacă de aici, trădător ce vrei să mă ispitești! Căci Aron Corniță nu are de vânzare nici suflete și nici credințe. Și pleacă, îți spun, cât mai repede, fiindcă în starea în care mă găsesc se poate întâmpla să-mi vărs pe tine, laș trădător, furia pe care o am împotriva mizerabilului Toroczky.

— Imi place statornicia și curajul tău, flăcăule, și am să ții seamă de asta, atunci când va suna ceasul cel mare. Acum însă, crede-mă că nu sunt nici ademenitor, nici cumpărător de suflete și mai puțin trădător. Deocămdată, nu-ți pot spune numele meu, însă îți jur că sunt un Român tot atât de bun ca și tine și că rostul meu aici, nu este altul, decât să te scap din ghiarele lui Toroczky. Ieși puțin până mai spre ușă, uită-te afară, de-ți vezi paznicul dormind dus, în fața închisorii tale și ai să te încredințezi de adevărul spuselor mele.

Urmă o tăcere de câteva secunde, apoi, din fundul pivniței transformate în temniță, flăcăul porni spre ușă.

Ochii lui, obișnuiți cu întunerecul, îl ajutau să se lăsată orienta, astfel încât Aron Corniță ajunsese la ușă, fără să se izbească de Coriolan, care stătea ceva mai la o parte.

Prizonierul deschise ușa cu băgare de seamă, uitându-se să nu cadă în vreo cursă ce i s'ar fi putut pregăti, și se uită afară.

Atunci el văzu că într-adevăr paznicul său zăcea nemișcat la pământ, cu pușca alături de el, cu fața întoarsă pe jumătate spre pământ.

— Și ce vrei să faci cu mine! — întreabă prizonierul, întorcându-și capul spre Coriolan, care venise lângă el, pe scară.